

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

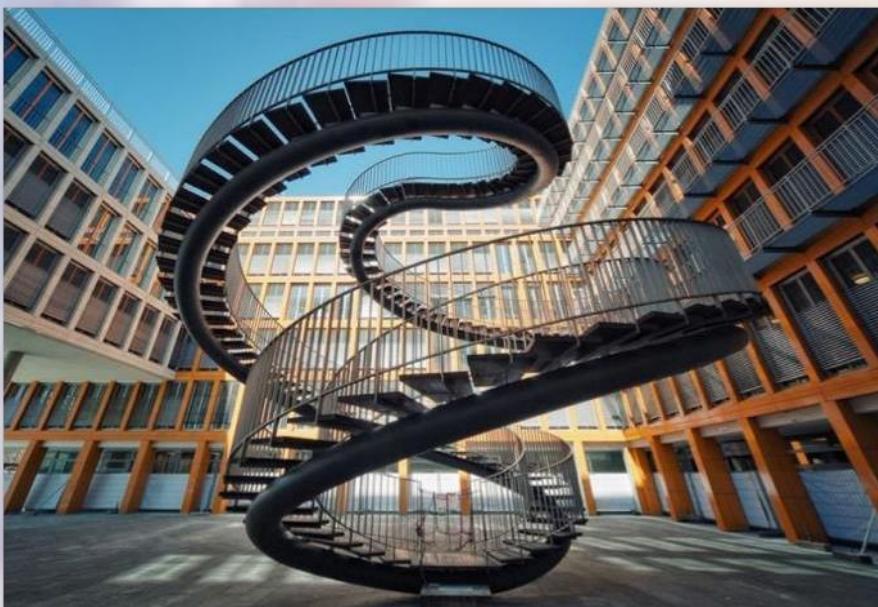
«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ – ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і
літератури. Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ

Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

**Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови**

**«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ –
ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»**

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і літератури.
Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

УДК 80:17.022.1

ББК 80

Ц 65

Організатори конференції – кафедра світової літератури, кафедра теорії і практики англійської мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Голова оргкомітету конференції –

Ю.Д. Бойчук – *проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України*

Науковий керівник конференц-проекту –

С.К. Криворучко – *доктор філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури, координатор з наукової роботи українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка*

Члени оргкомітету:

Л.В. Гармаш – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури;

К.Ю. Голобородько – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка;

І.І. Дорожко – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри психології;

С.Т. Золотухіна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи;

І.І. Костікова – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і практики англійської мови;

А.Г. Козлова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури;

М.М. Журенко – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри світової літератури;

І.В. Разуменко – кандидат філологічних наук, професор кафедри світової літератури

Секретарі: О.О. Атанова, Л.О. Корнієнко, Т.М. Тихоненко, В.К. Четверик

«Ціннісні орієнтири в мистецькому просторі – індивід і соціальний контекст»: Програма і тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (9 квітня 2020 року). Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 106 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (Протокол № 2 від 11.03.2020)

Тези доповідей конференції, основними темами якої є обговорення системи художніх інтересів письменників / носіїв мови, які впливають на інтелектуальні, моральні, емоційні пласти ідей, конфліктів, героїв / мовленнєвих актів та формують **ціннісні орієнтири** авторів, напрямів, спільноти. На засадах психологічної та аналітичної інтерпретації автори звертають увагу на внутрішні конфлікти героїв у обставинах, що формують варіативність психодрами. Це дозволяє встановити процеси засвоєння / заперечення норм культури, соціальних цінностей персонажів, що висвітлюють вплив спільноти на психіку індивіда, його рефлексію і дозволяють вибрати типи дій суб'єкта / об'єкта у мові, літературі, кіно, мистецтві, психології, соціології, педагогіці, методиці.

Для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних закладів вищої освіти та вчителів загальноосвітніх шкіл.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЗМІСТ

Alsultan Marharyta INTERCULTURAL COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	9
Al-Sulaimaan Misbah M.D., Lubna M. Khoshaba A BIRD'S EYE VIEW OF THE NOTION OF TRANSLATION.....	10
Анісімова Н.П. ХУДОЖНІ МОДЕЛІ ЕКЗИСТЕНЦІАЛУ СВОБОДИ В МЕТАФІЗИЧНІЙ ЛІРИЦІ ТАРАСА ФЕДЮКА.....	11
Атаманчук В.П. ДРАМАТИЧНИЙ КОНФЛІКТ ЯК ПОКАЗНИК МОДЕЛЮВАННЯ ФІКЦІЙНОЇ СВІДОМОСТІ ПЕРСОНАЖА У ТРАГЕДІЇ І. ДНІПРОВСЬКОГО «ЯБЛУНЕВИЙ ПОЛОН».....	12
Бакумкина М.А. ЛИРИЧЕСКИЕ СТИХИИ В РАССКАЗАХ И.С. МАСЛОВА	13
Bozhko Y.O. SUBSTANTIVIZATION OF ADJECTIVES AS THE LANGUAGE PHENOMENON	14
Бокшань Г.І. ДИНАМІКА ЦІННОСТЕЙ «КОХАННЯ» І «СВОБОДА» В РОМАНІ ОКСАНИ ЛУЦИШИНОЇ «ЛЮБОВНЕ ЖИТТЯ»	15
Borysenko M.V. THE PROBLEM OF LOOKISM IN MODERN ANGLO-CANADIAN SHORT STORY (BASED ON A. MUNRO'S AND M. ATWOOD'S SHORT STORIES)	16
Вакуленко К.Р. ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ОЛЕКСИ МИШАНИЧА	17
Ведернікова Т.В. ХУДОЖНЄ ВТІЛЕННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ПОЗИЦІЙ У РОМАНІ О. УАЙЛЬДА «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ».....	18
Внукова К.В. ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ, ЭКФРАСТИЧЕСКИЕ ОПИСАНИЯ В РОМАНЕ ДИНЫ РУБИНОЙ «БЕЛАЯ ГОЛУБКА КОРДОВЫ».....	19
Голобородько Ю.К. ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ ТВОРЧОСТІ АРКАДІЯ АВЕРЧЕНКА ПЕРІОДУ ЙОГО ЕМІГРАЦІЇ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ У ЧЕСЬКИХ СЛОВНИКОВИХ ВИДАННЯХ.....	20
Голобородько Я.Ю. ТАБУЛАТУРА «ГОЛОСІВ» СВІТЛАНИ АЛЕКСІЄВИЧ.....	21
Голубишко И.Ю. ЛИЧНОСТЬ В УСЛОВИЯХ «ЧУЖОГО ПРОСТРАНСТВА»	23
Голубнича Л.О. МОВА: ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ	24

Описания всемирно известных полотен Р. Фалька, М. Ларионова, Эль Греко, Рубенса, а также вымышленных картин, созданных Захаром Кордовиным в манере разных художников, его авторских картин широко представлены в романе Д. Рубиной «Белая голубка Кордовы» и являют собой характерную особенность данного художественного произведения, экфрасистические элементы которого чаще всего выполняют функцию живописного экфрасиса.

Литература

1. Бочкарева Н.С., Загороднева К.В., Пономаренко Е.О., Рогова А.Г., Табункина И.А., Туляков Д.С. Экфрасистические жанры в классической и современной литературе: монография / под общ. ред. Н.С. Бочкаревой. Перм. гос. нац. исслед. ун-т. Пермь, 2014. 204 с.
2. Рубина Дина. Белая голубка Кордовы: роман. М.: Эксмо, 2009. 544 с.

ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ ТВОРЧОСТІ АРКАДІЯ АВЕРЧЕНКА ПЕРІОДУ ЙОГО ЕМІГРАЦІЇ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ У ЧЕСЬКИХ СЛОВНИКОВИХ ВИДАННЯХ

Голобородько Ю.К. (Суми)

Дослідження творчості відомого письменника-сатирика Аркадія Тимофійовича Аверченка у роки його еміграції за кордон відображено у роботах Д. Левицького, О. Соловйової, А. Хлебінної, О. Кузьміної, В. Міленко, Г. Погребняк, А. Нестеренко, М. Богданової та ін. Нами було проаналізовано різні видання, у тому числі наукові праці, словникові статті і публікації у періодичній пресі різних європейських країн – Чехії, Латвії, Франції, Німеччини. Спираючись на цей матеріал, можна визначити, що особливий інтерес викликають дослідження прози письменника, зроблені чеськими літературознавцями.

У чеському «Словнику письменників Радянського Союзу» в статті, що присвячена А. Аверченку, наведено аналіз творчості письменника, в якому, з одного боку, визнається його талант у створенні сатиричних, гумористичних і комедіографічних творів, а з іншого, автор вважає, що із часом письменник проміняв свій дар на створення творів для розваги невибагливої публіки, кладучи в основу своїх сюжетів політичну складову [1, с. 172–173].

У «Словнику письменників народів СРСР», створеному колективом чеських авторів – Й. Бечке, М. Дрозди, М. Граля і В. Жидліцкі, навпаки, підкреслюється, що у прозі А. Аверченка найбільш важливими є саме естетичні і моральні ідеали, а

не політичні. Увага акцентована на присутності в творчості письменника таких «вічних» проблем, як недолугість, вульгарність, моральна та культурна обмеженість персонажів. Автори особливо підкреслюють художню майстерність А. Аверченка в побудові сюжету своїх оповідань, їх тісний зв'язок з літературними традиціями [2, с. 40–41].

Розглядається творчість Аркадія Аверченка і в інших роботах, монографіях та статтях чеських вчених, результати дослідження яких буде відображено у наших подальших публікаціях.

Література

1. Slovník spisovatelů sovětský svaz I (A–K). Literatura ruská, ukrajinská, a běloruská, literatury sovětského pobaltí, literatury sovětského východu. Praha, 1977.
2. Slovník spisovatelů národů SSSR / pod vedením J. Bečky, M. Drozdy, M. Hraly, V. Židlického. Praha, 1966.

ТАБУЛАТУРА «ГОЛОСІВ» СВІТЛАНИ АЛЕКСІЄВИЧ

Голобородько Я.Ю. (Бахмут)

Архітектонічну основу усіх книжок Світлани Алексієвич від «У войны – не женское лицо» до «Времени second-hand» становлять розповіді учасників або свідків тих подій, процесів, про які йдеться у текстах. Услід за Алесем Адамовичем ці розповіді письменниці визначає й представляє як «голоси». Ці живі «голоси» для неї виступають і найорганічнішим, найдостеменнішим зв'язком із макросвітом, і вираженням симфоніки оточуючого макросвіту, і маркуванням його сутнісно больових зон. Структурно-організаційне поняття «голос» стає базовим, фундаментальним у її поезиці, хоча й позначене очевидною метафоричністю, оскільки співвідноситься із «беззвучним» текстом, що подається, як правило, від першої особи й належить безкінечним представникам людського потоку. Базове поняття вона уводить у структуру однієї з книжок – «Чернобыльская молитва», у якій перша й остання тематична розповіді позначені однаково – «Одинокий человеческий голос».

У більшості своїх книжок вербально аранжовані «голоси» Світлана Алексієвич супроводжує персоналізацією тих, кому вони належать, що є одним із прийомів візуалізації наративу. Персоналізація зазвичай містила інформацію іменного і статусного характеру. Співвіднесення «голосу» й статусно-іменної